

SKOLFS 2024:455

Utkom från trycket
den 26 mars 2024

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet människan i anpassade
gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning
som anpassad utbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 13 mars 2024.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet människan finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

ANNA WESTERHOLM

Eva Ekstedt Salzmann

Människan

Ämnet människan handlar om människors sociala och kulturella tillhörighet. Ämnet behandlar också demokratiska normer och värderingar och hur de kommer till uttryck i lagar och andra bestämmelser.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet människan ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur människor kan påverkas av de samhällen och kulturer de lever i. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förståelse av hur värderingar lever kvar och förändras inom olika kulturer, samhällen och grupper av människor. På så sätt ska undervisningen utmana eleverna till nya tankesätt.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att bemöta människor från olika kulturer och sociala sammanhang på ett etiskt, jämställt och respektfullt sätt. Vidare ska undervisningen ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om hur olika faktorer som genus, klass och etnicitet kan påverka egna och andras levnadsvillkor. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för alla människors lika värde och vikten av att alla får möjlighet att delta i samhället utifrån likvärdiga förutsättningar. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om diskrimineringslagen och om olika konventioner om mänskliga rättigheter.

Fältstudier och ett problemlösande arbetssätt ska ingå i undervisningen. Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för och vilja att söka ny kunskap inom områden som rör människans levnadsvillkor.

Undervisningen i ämnet människan ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om hur olika sociala och kulturella faktorer påverkar människor och människors levnadsvillkor.
- Kunskaper om mänskliga rättigheter.

Nivåer i ämnet människan

Nivå 1, 100 poäng.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: MANK1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet människan på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Hur människors levnadsvillkor kan påverkas av olika faktorer, till exempel genus, klass och etnicitet.
- Begreppen integration, segregation, likabehandling och diskriminering.

- Rättigheter utifrån diskrimineringslagen.
- Mänskliga rättigheter, till exempel FN:s konvention om mänskliga rättigheter, FN:s konvention om barnets rättigheter och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- Bemötande av och kommunikation med människor på ett etiskt och respektfullt sätt i olika sociala och kulturella miljöer.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven för **mycket enkla** resonemang om hur olika sociala och kulturella faktorer påverkar människors levnadsvillkor.

Eleven visar **vissa kunskaper** om mänskliga rättigheter.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven för **enkla** resonemang om hur olika sociala och kulturella faktorer påverkar människors levnadsvillkor.

Eleven visar **kunskaper** om mänskliga rättigheter.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven för **utvecklade** resonemang om hur olika sociala och kulturella faktorer påverkar människors levnadsvillkor.

Eleven visar **goda kunskaper** om mänskliga rättigheter.

